

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3MCdo/22/2011
Identifikačné číslo spisu:	1405207153
Dátum vydania rozhodnutia:	11.04.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:1405207153.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Slovenskej republiky, za ktorú koná Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, Špitálska č. 14, proti povinnej U. J... predtým O., naposledy bývajúcej v K., zastúpenej opatrovníčkou Martinou Murčekovou, zamestnankyňou Okresného súdu Pezinok, o vymoženie 16,59 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 23 Er 1893/2008, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Malacky z 3. augusta 2009 č.k. 23 Er 1893/2008-14 a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2011 sp. zn. 18 CoE 343/2010, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Malacky z 3. augusta 2009 č.k. 23 Er 1893/2008-14 vo výroku o trovách exekúcie a uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2011 sp. zn. 18 CoE 343/2010 z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súdu Malacky na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Malacky uznesením z 3. augusta 2009 č.k. 23 Er 1893/2008-14 exekúciu zastavil a oprávnenej uložil povinnosť do troch dní nahradiť súdnemu exekútorovi Mgr. Vladimírovi Usačevovi trovy exekúcie vo výške 60,05 €. Zastavenie exekúcie odôvodnil stratou účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia trojročnej prekluzívnej lehoty v zmysle § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. O trovách exekúcie rozhodol podľa § 203 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“).

Krajský súd v Bratislave na odvolanie oprávnenej proti výroku o trovách exekúcie uznesením z 31. marca 2011 sp. zn. 18 CoE 343/2010 uznesenie súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutej časti potvrdil. Povinnému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že dôvodom zastavenia exekúcie bola preklúzia, a v jej dôsledku neúčinnosť exekučného titulu, z ktorého dôvodu nemožno vyvodit', že k preklúzii došlo zavinením povinnej. Zodpovednosť za výsledok exekučného konania má oprávnená, keďže ide o jej procesný neúspech. Vzhľadom na uvedené aj podľa názoru odvolacieho súdu postupoval exekučný súd správne, keď rozhodoval o náhrade trov súdneho exekútora

podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) na základe podnetu oprávnenej napadol uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách exekúcie a potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu (ďalej len „napadnuté rozhodnutia“) mimoriadnym dovolaním, v ktorom vyslovil názor, že spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Podľa dovolateľa súd môže uložiť oprávnenému nahradiť nevyhnutné trovy exekúcie v zmysle § 203 ods. 1, 2 Exekučného poriadku len v prípade, ak dôjde k zastaveniu exekúcie jeho zavinením alebo ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Predmetné zákonné ustanovenie upravuje výnimku zo zásady zakotvenej v ustanovení § 197 Exekučného poriadku, v zmysle ktorej náklady za výkon exekučnej činnosti uhrádza povinný. Použitie tohto ustanovenia zákona prichádza do úvahy iba v prípade splnenia zákonných predpokladov, a to, že exekučné konanie bolo zastavené zavinením oprávneného a existuje príčinná súvislosť medzi zavinením oprávneného a zastavením exekúcie, alebo ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Generálny prokurátor bol toho názoru, že v predmetnej veci nebol splnený žiaden zákonom stanovený predpoklad, a preto nebol dôvod pre použitie vyššie uvedenej výnimky. Pokiaľ oprávnená podala včas návrh na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej procesné zavinenie za to, že exekúcia musela byť zastavená z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty určenej na jeho vykonanie. Ďalej dovolateľ poukázal na to, že v zmysle § 203 ods. 2 Exekučného poriadku možno náhradu nevyhnutných trov exekúcie uložiť oprávnenému vtedy, ak dôjde k zastaveniu exekúcie z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Nedostatok majetku povinného na úhradu trov exekúcie však musí byť v exekučnom konaní preukázaný. V predmetnej exekučnej veci však súd a ani súdny exekútor existenciu majetku na strane povinnej na uhradenie trov exekúcie náležite neskúmali. Vychádzajúc z uvedeného dovolateľ dospel k záveru, že ak nie sú splnené zákonné podmienky stanovené v § 203 ods. 1, 2 Exekučného poriadku a návrh na vykonanie exekúcie bol podaný dôvodne, trovy exekučného konania uhrádza povinný na základe ustanovenia § 197 ods. 1 Exekučného poriadku.

Oprávnená vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu sa v celom rozsahu stotožnila v ňom uvedenými dôvodmi.

Povinná ani súdny exekútor sa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutia súdov v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora je dôvodné.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e O.s.p., ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd vzhľadom na svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p., sa zaoberal otázkou, či konanie pred súdmi nie je postihnuté niektorou z procesných vad uvedených v § 237 O.s.p., alebo tzv. inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že konanie pred súdmi nie je postihnuté žiadnou z vyššie uvedených väd.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce

aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. Ak je exekútor platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa osobitného zákona, zvyšuje sa jeho odmena o daň z pridanej hodnoty (§ 196 Exekučného poriadku).

Náklady podľa § 196 uhrádza povinný (§ 197 ods. 1 Exekučného poriadku).

Trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie (§ 196). Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku. Ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie (§ 200 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku).

Ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. To neplatí, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom. V takomto prípade znáša trovy exekúcie súd; súd nemá právo na náhradu trov exekúcie, ktoré platil (§ 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku).

Ustanovenia § 196 a § 197 ods. 1 Exekučného poriadku určujú zásadu, že odmenu patriacu súdnemu exekútorovi za výkon exekučnej činnosti, náhradu jeho hotových výdavkov a náhradu za stratu času uhrádza povinný. Len výnimočne, ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie; súd však uváži, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelné vymáhanie nároku, a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie (§ 203 ods. 1 Exekučného poriadku). Ustanovenie § 203 Exekučného poriadku teda umožňuje súdu pri zastavení konania prelomiť zásadu ustanovenú v § 197 ods. 1 Exekučného poriadku, t.j. že náklady súdneho exekútora uhrádza povinný a povinnosť nahradiť trovy exekúcie uložiť oprávnenému. Podmienkou takéhoto postupu je určitá forma procesného zavinenia oprávneného.

V predmetnej veci nebol splnený žiadny z vyššie uvedených zákonných predpokladov, teda nebol splnený ani dôvod pre použitie uvedenej výnimky. Totiž, pod "zavinením" oprávnenej v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia treba rozumieť také porušenie procesných predpisov zo strany oprávnenej, ktoré má za následok buď neodôvodnený vznik trov exekúcie, alebo také jej konanie (úkony), ktoré by spôsobilo zastavenie exekúcie.

Dovolací súd sa preto stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, podľa ktorého, pokiaľ oprávnená podala včas návrh na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty, určenej na jeho vykonanie. Oprávnená totiž postup súdu vo vykonávacom konaní, resp. postup súdneho exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto postupu, teda aj prípadné vykonanie exekučného titulu do straty jeho účinnosti v priebehu konania, nemohla ovplyvniť. Okrem toho súd by bol povinný exekúciu zastaviť i z úradnej moci, ak by zistil stratu účinnosti exekučného titulu v priebehu konania.

Keďže súdy nižších stupňov založili svoje rozhodnutia na právnych záveroch, ktoré nepovažuje dovolací súd za daného stavu veci za správne, Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách exekúcie a uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Malacky na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 3 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p. v spojitosti s § 243i ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.